

УДК 378.147.001.76;811.11

НАПРЯМКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ

Костюк М.,
м.Ужгород

Одним з найважливіших стратегічних завдань на сьогоднішньому етапі модернізації вищої освіти України є забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів. Які вимагають сформованості у майбутніх фахівців системи знань, умінь та навичок професійної діяльності, а також загальних та професійних компетенцій. Розв'язання цього завдання можливе за умови відповідної адаптації педагогічних методик й впровадження інноваційних технологій навчання. Про це наголошено в українському Положенні «Про порядок здійснення інноваційної діяльності у системі освіти» (1999). В суспільстві кожні 5-6 років відбувається зміна поколінь техніки. Це означає, що відповідним чином повинні змінюватися професійні знання, уміння і навички людей, їх ставлення до професійних обов'язків. Інакше існує небезпека стихійного розвитку культури і виробництва, використання досягнень людської творчості у вузькокорисливих інтересах, для створення нових інструментів і форм пригноблення людини. Тому одним з найважливіших завдань підготовки фахівців у галузі культури, освіти та мистецтва є вироблення і проведення оновленої поетапної культурної політики, яка сприятиме добуванню, збагаченню, поширенню і творенню кращого етнонаціонального та загальнолюдського досвіду на українській землі.

Метою нашої статті є назвати ряд методів навчання, які є виправдані, та напрямки розвитку інновацій. У сучасній педагогічній практиці з метою реалізації завдання впровадження інноваційних технологій у викладанні, використовуються ряд активних інноваційних методів навчання, сприяючих формуванню інтелектуальних умінь в студентів. Вивченням інноваційних методів та технологій навчання займалися такі вчені: М.С.Бургин, Л.І.Морська, В.Г.Обухович, В.В.Химинець. Аналіз науково-методичної літератури дає підстави виділити такі методи, як: метод тимчасових обмежень, маніпулятивний метод, метод абсурду; метод мозкового штурму, навчання за алгоритмом та ін. Класифікація методів достатньо умовна. Вибір методів завжди залежить від конкретної мети і завдань навчання, обумовлений змістом навчального матеріалу та специфікою навчання.

Завдання нашої роботи для досягнення мети – проаналізувати вказані напрямки застосування нових технологій, так як впровадження інноваційних технологій є малодослідженим аспектом у художній освіті.

Оновлюючи арсенал власних методів викладання, слід пам'ятати наступне. Нововведення (інноваційність) має бути педагогічно виправданим, характеризувати стиль професійної діяльності кожного вчителя та викладача. Інновації не виникають самі собою, а є результатом наукових

пошуків, аналізу, співпраці, узагальнення педагогічного досвіду. Для загальної мистецької освіти застосування інноваційних технологій є малодослідженим аспектом оновленої діяльності викладача. На думку професора В.Химинця, інтерактивне навчання – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожний відчуватиме свою успішність, інтелектуальну спроможність [7, с.256]. В процесі такого навчання створюється особливий психологічний клімат. Сприятливі умови, що забезпечують проведення інноваційної культурної політики в Закарпатському художньому Інституті (ЗХІ) проведення такої політики має ряд особливостей. Тут навчаються студенти різних національностей, різних конфесій, відповідно і з різними культурно-етнічними традиціями, міжнародними зв'язками.

Виділяючи поле нашої діяльності за певними напрямками, враховуємо, що розвиток культури будь-якого народу і будь-якої країни в сучасному світі не може відбуватися ізольовано, поза рамками міжнародної співпраці. Міжнародна культурна співпраця як принцип культурної політики повинна сприяти взаєморозумінню народів, створенню у їх відносинах атмосфери поваги, довіря, діалогу і миру. Міжнародна культурна співпраця повинна базуватися на повазі гідності і цінності кожної культури, на відмові від спроб встановлення будь-яких форм нерівності, підкорення або заміни однієї культури іншою, на рівновазі в культурних обмінах. Зважаючи на вище сказане в ЗХУ, як в закладі формування духовної культури, запровадження інновації відбувається у процесі навчання за декількома напрямками: 1) забезпечення автономності студентів у навчанні; 2) зміни ролі викладача у навчальному процесі; 3) індивідуалізації навчального процесу; 4) впровадження кооперованого навчання; 5) використання проблемного підходу до навчання; 6) інтенсифікація навчального процесу та активізація студентів у ньому; 7) удосконалення системи контролю /тестового контролю/ знань, навичок та вмінь.

Забезпечення автономності студентів у навчанні. Головною метою вважаємо створення умов для вироблення студентами індивідуального стилю діяльності. Реалізуємо через поступове перетворення навчання у самонавчання та саморозвиток. Студент, як суб'єкт отримує знання в основному за рахунок творчої самостійної роботи, самостійно шукає потрібну для виконання навчальних завдань інформацію та творчо її опрацює з тим, щоб зробити необхідні висновки та отримати обумовлені навчальним завданням результати. Розвиток такої автономії потребує забезпеченості навчального процесу матеріалами та літературою для самостійної роботи, можливостями постійного використання студентами інформаційних технологій. Розробка та забезпечення наочності, аудіо- та відео матеріалів становить значну частину методичної роботи викладача.

Зміна ролі викладача у навчальному процесі на організатора роботи. Сучасні освітні технології навчання передбачають суб'єкт-суб'єктну взаємодію у процесі навчання. Головна функція викладача – дати студентам напрямки та орієнтири роботи, а також необхідну допомогу в творчому самонавчанні. Реалізація такої функції передбачає залучення викладачем студентів до виконання навчально-дослідної, творчої роботи. Потребує від викладача відповід-

ної підготовки.

Індивідуалізація навчального процесу. Робота викладача з студентами як організатора самостійного набуття знань тими, хто навчається, можлива в тому разі, якщо враховується особистість кожного студента, його психічні особливості та особливості сприйняття, інтереси, потреби, цілі, тощо. Викладач ретельно вивчає особистості своїх студентів та пристосовує до них свої можливості навчати. Тільки за такої умови можна розкрити та використати в навчальних цілях психологічні резерви тих, хто навчається, перетворити їх з пасивних об'єктів педагогічних зусиль в активних суб'єктів-учасників навчального процесу.

Впровадження кооперованого навчання. Воно базується на спільній роботі студентів над єдиними навчальними завданнями проблемного характеру (наприклад, у виконанні навчальних проектів), коли рішення досягається через поєднання зусиль усіх для досягнення спільної мети. Коопероване навчання сприяє об'єднанню знань, навичок та вмінь студентів і створює умови для взаємонавчання. Взаємонавчання вимагає такої організації навчального процесу, при якій як в аудиторії, так і за її межами, студенти постійно працюють у парах та малих групах, звітуючи про результати самостійної колективної роботи. Студенти починають вчитися один у одного, у результаті чого, загальний прогрес у навчанні значно прискорюється.

Використання проблемного підходу до навчання. Він вимагає такої постановки навчальних завдань для студентів, щоб їх виконання обумовлювало творче використання отриманих знань для вирішення нових, нестандартних завдань у нових, нестандартних ситуаціях, а не просте їх репродукування, що дуже важливе для ефективної майбутньої професійної діяльності.

Інтенсифікація навчального процесу та максимальна активізація студентів у ньому. Для цього в роботі використовуються декілька методів та підходів, серед яких варто назвати:

- Проведення коротких підготовлених самостійно або під керівництвом викладача презентацій студентів у ході занять, які б розкривали одне з питань теми; коротких тестів на 5-10 хвилин, що демонструвало б розуміння студентами викладеного матеріалу.
- Перетворення практичних занять/семінарів у так звані „творчі майстерні», тобто такі види занять, де студенти в ході обговорень, дискусій вирішують проблеми спеціальності на основі власних самостійних напрацювань, а не просто «опитуються» за матеріалом, начитаним у лекціях.
- Широке впровадження рольових ігор.
- Виконання студентами індивідуальних та групових навчальних проектів, які відображають практику роботи за фахом та їх включення до навчального процесу як обов'язкової складової.
- Широке використання мультимедійних засобів у процесі проведення практичних занять, електронних та різних видів опорних конспектів лекцій. Але слід вказати, що успіх впровадження названих напрямків залежить від рівня комп'ютеризації навчального процесу. Комп'ютерне забезпечення має бути таким, щоб кожний студент у будь-який час мав можливість вести пошук в Інтернеті, отримувати через Інтернет завдання від викладача та його коментарі

щодо їх виконання, отримувати потрібні консультації, обмінюватися інформацією з іншими студентами та отримувати всі необхідні повідомлення щодо навчального процесу, виконувати через Інтернет спільні навчальні проекти зі студентами з інших міст та країн і так далі.

- Удосконалення системи контролю /тестового контролю/ знань, навичок та вмінь, набутих студентами. Існуюча в інституті система контролю вимагає не простого репродукування студентами отриманих знань. Головним є те, як студент вміє їх використовувати для вирішення практичних завдань. Значне місце посідають електронні тести, які серйозно підвищують об'єктивність та групову оперативність проведення контролю з дисципліни.

Приймаючи до уваги названі напрямки, намагаємось проводити навчальний процес у відповідності з вимогами європейських стандартів, одночасно беручи до уваги те, що мистітнновація – злиття принципів класичного мистецтвознавства з інноваційним підходом до справи.

Спроба вибору активних методів навчання, була здійснена при створенні навчального програмного засобу (ПЗ) «Words for art students». Це навчальне середовище ПЗ «Words for art students» створене для комп'ютерної підтримки курсу іноземної (англійської) мови художнього вузу.

Література та джерела

1. Бургин М.С. Инновации и новизна в педагогике / Марк Семенович Бургин // Советская педагогика. –1989. – №12. – С.23-35
2. Вакарчук І.О. Система тестувань для вступників до Львівського національного університету імені Івана Франка / Іван Олександрович Вакарчук. – Львів, 2002.
3. Морська Л.І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник / Лілія Іванівна Морська. – Тернопіль: Астон, 2008. – 256 с.
4. Обухович В. Інформаційні технології у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Владислав Обухович. – Режим доступу: <<http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/2/statti/obyhovuch/obyhovuch.ht...>> – Загол. з екрану. – Мова укр.
5. Чекаль Г.С. Зворотній зв'язок як засіб управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів у комп'ютерних вправах з іноземних мов / Г.С.Чекаль, Т.І.Коваль // Іноземні мови. – 2005. – №3. – С.28-32
6. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність / Василь Васильович Химинець. – Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2007. – 364 с.

У статті вказані найбільш відомі напрямки інноваційної діяльності у загальних та вищих навчальних закладах. Автором проаналізовано напрямки розвитку інновацій у процесі навчання у художньому вузі, основним завданням яких є підвищення ефективності знань студентів та удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців у рамках міжнародної співпраці. Вказано на створення програмного забезпечення «Мистецька лексика».

Ключові слова: інноваційна методи, вивчення іноземної мови.

В статье указаны наиболее известные направления инновационной деятельности в общих и высших учебных заведениях. Автором проанализированы направления развития инноваций в процессе обучения в художественном вузе, основной задачей которых является повышение эффективности знаний студентов и усовершенствования профессиональной подготовки будущих специалистов в рамках международного сотрудничества. Указано на создание программного обеспечения «Художественное лексика».

Ключевые слова: инновационная методы, изучение иностранного языка.

The author of the article has considered directions of innovative activities in secondary and higher schools. The author has analysed main directions of innovative transformations development in learning process of the art educational establishment. The author points out that the basic tasks of them is to increase the efficiency of students knowledge at the institute as well as mastering of professional training of future specialists within the framework of international cooperation. The necessity to create the new learning programme «Words for art students» has been pointed out.

Key words: innovative methods, foreign language learning.